

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİ PAYLAŞIMI ALGILARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Sait PATIR¹

Mehmet Emin YAŞAR²

Öz

Bilgi, yılların birikimi neticesinde elde edilen bir kazanımdır. Tecrübe olarak ta tanımlanan bilgi, Bilgi, bir konu hakkındaki malumat ve gözlem sonunda elde edilen, düşünce de bilgi olarak ifade edilebilmektedir. Bilgi paylaşımı da bir bilginin (şeyin) birden fazla kişiye aktarımıdır. Pandemi sürecinde en son gelişmelerin (bilgilerin) birden fazla kişilere aktarımı da bilgi paylaşımıdır. Bu bağlamda, bilgi paylaşımının üniversite öğrencileri üzerine yaygınlığını ölçmek amacı ile kolayda örneklem yöntemi ile bir anket yapılmıştır. Çalışmada 250 kişilik örnekleme geri dönme durumuna göre 207 kişinin verileri üzerinden gerçekleştirilmiştir. Anket verilerinin, güvenirlik analizi %85 olarak, iyi bir değer olarak elde edilmiştir. Örnekleme; ikili karşılaştırmalar yapılmıştır buna göre; cinsiyet açısından “bilgi paylaşımının verimliliği artırdığını düşünme açısından” farklılıklar elde edilmiştir. Cinsiyete bağlı olarak sosyal medya paylaşımlarında önemli farklılıklar elde edilmiştir. Faktör analizi ile beş faktör dağılımı elde edilmiş, her faktörün açıklayıcı oranları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi, Bilgi Paylaşımı, Sosyal – Medya, Cinsiyet

Jel Kodları: M0,M30,M49

A RESEARCH ON DETERMINING THE PERCEPTIONS OF INFORMATION SHARING OF UNIVERSITY STUDENTS: THE CASE OF BINGOL UNIVERSITY

Knowledge is a gain obtained as a result of years of accumulation. Knowledge, which is also defined as experience, can be expressed as knowledge, information about a subject, and thought, which is obtained as a result of observation. Information sharing is the sharing of one information (thing) to more than one person. The transfer of the latest developments (information) to more than one person during the pandemic process is also information sharing. In this context, in order to learn the prevalence of information sharing on university students, a questionnaire was applied with the convenience sampling method; A questionnaire was applied on a sample of 250 people and the questionnaire was evaluated on the data of 207 people according to the return status. The reliability analysis of the questionnaire data is 85%, a good value has been obtained. Firstly; Paired comparisons were made accordingly; Differences were found in terms of gender in terms of “thinking that sharing information increases efficiency”. Significant differences were obtained in social media shares

¹ Prof.Dr., Bingöl Üniversitesi,İİBF İşletme Bölümü,E-posta: spatir@bingol.edu.tr, [ORCID: 0000-0002-1592-1094](https://orcid.org/0000-0002-1592-1094)

² Öğretim Görevlisi, Bingöl Üniversitesi, Solhan SHMYO, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü,E-posta: meyasaringol.edu.tr, [ORCID: 0000-0001-8137-2946](https://orcid.org/0000-0001-8137-2946)

depending on gender. Five factor distributions were obtained by factor analysis, and the explanatory ratios of each factor were specified.

Keywords: Information, Information Sharing, Social media

Jel Classification : M0,M30,M49

GİRİŞ

Bilginin farklı disiplinlere göre üzerinde uzlaşının olduğu, kapsayıcı bir tanımının olduğu söylenemez. Her disiplin kendi bakış açısına göre bu kavrama anlam vermiş ve değerlendirmiştir. Emile Brehiere göre, "bilgi eşyanın yüzeyinde dolaşmaz; bilgi, varlığının içerisinde ve derinliklerindedir" Bilgi, insanın kendi iç dünyasını anlamasına yarayan ve dış dünyayı algılamasını açıklamaya çalışan çabasının, bir bütünü olarak nitelenebilir (Onat,5). Günlük yaşantımızda da kendimizi ifade ederken de bu olguyu kullanırız (Mengüşoğlu,1992). Bu noktada Mc Carthy (2002: 50) bilgiyi, insan veya toplumların bilgiyi elde etme şekilleri ve ifade etme biçimine göre değerlendirilmiştir. Bilgi bu şekliyle; kendini anlatma biçimi ve sosyalleşmenin bir aracı olarak görülmüştür (Engin ve Osman, 2005:429).

Zaman kısıtlılığındaki artış, insanların yaşam koşullarında değişikliğe sebep olmaktadır(Ata ve Sezer, 2021: 41).Bilginin kullanımı hızla yaygınlaşmakta ve internet üzeri bilgi İnternet sayesinde her geçen gün artmaktadır(Karahan,2020). Bilgi, yer ve zaman kısıtları olmadan paylaşılabilir. Televizyon gibi geleneksel mecraların aksine internet, kullanıcılara bilgiyi kontrol edebilme fırsatı sunmuştur (Aydın, 2020:116). İnternetin bu avantajları, sosyal medyanın ortaya çıkmasına neden olmuş ve insanlar artık sosyal medyada da sosyalleşmişlerdir. Bilginin değer taşıyabilmesi için belli özelliklere sahip olması arzu edilir (İnce ve Oktay, 2006: 18). Bilgi doğru olmalıdır. Bilgi doğrudan konu ile bağlantılı olmalıdır. Tam bilgiye ulaşılmalıdır. Doğru zamanda ulaşılmalı; Bilgiye ihtiyaç duyulduğunda hazır olmalıdır. Bilgiye istenilen zamanda ulaşılabilir. Bilgi şüpheye düşmeksizin anlaşılabilir ve güvenilir olmalıdır. Buna ilaveten; bilginin güncel, belli bir formda olması. İlaveten; bilginin doğruluğunun yanı sıra güncel olması, belli bir formda olması, yeniden yapılandırılabilir olması, tatmin etmesi ve paylaşılabilir olmasına da dikkat etmek gerekmektedir (Arbak, 1995: 74). Ayrıca bilgiyi kaynaklarına, üretiliş yöntemlerine ve yöneldikleri amaçlara göre sınıflandırır sak, gündelik bilgi, dinsel bilgi, teknik bilgi, sanat bilgisi, felsefi bilgi ve bilimsel bilgi şeklinde sınıflandırmak mümkündür. (Bolay, 2004: 19-28). Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencileri arasında bilgi ve bilgi paylaşımı araştırmaktır.

1. LİTERATÜR TARAMASI

Bilgi paylaşımı ile ilgili çalışmaların çoğunun psikoloji sahasına ait olduğu görülmektedir. Ancak son zamanlarda işletmelerde de çeşitli uygulamalarla hak ettiği yeri almıştır. Özenç Uçak (2010) bilginin çok boyutlu bir kavram olduğuna vurgu yapmış (Özenç Uçak, 2010:705-722). Onat (2021) Bilgi, Bilim ve Bilimsel Yöntem arasındaki ilişkiyi incelemiştir (Onat, 2021: 2-25).

Selvi(2012), bilgi toplumu, bilgi yönetimi ve halkla ilişkiler arasındaki ilişkiyi irdelemiştir (Selvi, Özgür, 2012:191-214). Baydar ve Sakız (2016) büyüme performanslarındaki farklılığın altında yatan sebepler arasında bilgi ve iletişim sektörüne yapılan yatırımların yeterli olmadığını vurgulamışlardır (Baydar ve Sakız, 2016'dan Aktaran, Arı, 2020:376). Özler (2006); örgütlerde etkileşim mekanizmaları kapsamında bilgi paylaşımının ödüllendirmeye etkisi üzerinde durmuştur (Özler, Özler, Gümüştekin, 2006:137-151).

Demirel ve Seçkin (2008), bilgi ve bilgi paylaşımının yenilikçilik üzerine etkilerini irdelemiştir (Demirel ve Seçkin, 2008:189-202). Doğan (2011) Günümüz işletmeleri için ahilik kültüründen örtülü bilginin gelişim ve paylaşım örneklerini, incelemiştir (Doğan,2011: 77-100). Özcan ve Yavuz (2007); örgüt içi bilgi paylaşımına yönelik bireysel ve örgütsel engelleri ele alarak değerlendirmişlerdir (Yeniçeri ve Demirel,2007:221-234).

Tokcan (2015) Bilginin üretimi ve kullanımı açısından bilgi yönetimi: Üniversitede akademik yöneticilerin bilgi yönetimi algıları üzerine bir uygulaması ile bilginin algılanması üzerinde yoğunlaşmıştır (Tokcan, 2015:7-367).

Erden (2016); bilgi toplumunun gelişmesiyle bilginin, iş dünyasına sınırsız bir güç kazandığını ifade etmiştir. Çalışmasında; bilgi, bilgi yönetimi, bilgi paylaşımı, bilgi paylaşımı türleri ve bilgi paylaşımı boyutlarını ele almıştır. Uygulamasında, Konya Ereğli gıda işletmelerinde faaliyet gösteren dört adet kurumsal nitelikli süt fabrikasında çalışanlara bilgi paylaşımı üzerine bir anket yapmış, toplanan verileri çeşitli istatistiksel analizlerle yorumlamıştır (Erden,2016:7-91).

2. BİLGİ PAYLAŞIMI ALAN ARAŞTIRMASI

2.1. Araştırma Metodolojisi

Çalışmada, veri toplama yöntemi olarak anket seçilmiştir. Bingöl Üniversitesi öğrencileri içinden, Kolayda örneklem yöntemi ile 250 kişiye ulaşılmıştır, geriye dönüşüm değerlendirilmesinden sonra 207 kişinin anket cevaplarının uygun olduğuna karar verilmiştir.

Sınırlı bir ana küleden nitel özelliklere ilişkin örnek büyüklüğü için;

Z_{α} : $\alpha=0.05$ güven aralığında, tablo karşılığı 1,96

H= standart hata veya hata payı = 0,10, H2 = 0,01 P x Q = nitel değişken için ana kütle varyans

değeri, aranan özelliğin gözlenme/gözlenmeme durumunu, bu değer bilinmiyorsa = (0,5x0,5=0,25),

N= 15481 ana kütleli ve n örnek hacmini temsil etmek üzere;

$$n = \left\{ \left(\frac{N \times P \times Q \times Z^2_{\alpha}}{(N-1) \times H^2} + Z^2_{\alpha} \times P \times Q \right) \right\}^3$$

³ Kazım ÖZ DAMAR, **Spss ile Biyoistatistik**, Kaan Kitapevi, Eskisehir, 2001,s..257.

formülünde yerine koyarak 137 kişinin ana kütle temsil edebileceği belirlenmiştir. Burada 207 kişi üzerinden değerlendirme yapılarak ana kütle hakkında yorum yapılmıştır.

Araştırmada beşli likert sorular yönetilmiştir, birinci bölümde; altı adet demografik verilere yönelik sorular yer almış ve ikinci bölümde ise bilgi paylaşımı algısına yönelik yirmi adet likert soru yer almıştır.

Likert sorular için katılım düzeyleri; 1. Hiç Katılmıyorum, 2. Katılmıyorum, 3. Fikrim yok, 4. Katılıyorum, 5. Tamamen katılıyorum, şeklinde oluşturulmuştur. Öncelikli olarak demografik veriler elde edilerek yorumlanmıştır, sonra bilgi paylaşımı algısı başta olmak üzere cinsiyetin sosyal medya algısı ve diğer algı değerlendirmeleri yer almıştır. Verilere; güvenilirlik testi, KMO testi ve faktör analizi yapılarak sonuçlar yorumlanmıştır.

2.2. Araştırmanın Etik Yönü ve Kapsamı

Çalışmaya başlamadan önce, tüm katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır. Araştırma, Bingöl Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu onayı ile yapılmıştır (Evrak Tarih ve Sayısı: 30.12.2019-E.26632, Sayı: 9234550/044). Araştırma Bingöl Üniversitesi öğrencileri ile sınırlı tutulmuş ve diğer üniversite öğrencileri kapsam dışı bırakılmıştır. Ayrıca, üniversitenin bulunduğu şehir halkı da araştırma dışı tutulmuştur.

Ankete katılanların dağılımı aşağıdaki gibidir.

2.3. Araştırmanın Demografik Bulguları

Ankete katılanların dağılımı tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Cinsiyet ve Diğer Dağılımlar

Cinsiyetiniz					
		Frekans	Yüzde %	Kümülatif Yüzde	
	Bayan	149	72,0	72,0	
	Erkek	58	28,0	100,0	
	Toplam	207	100,0		
Yaşınız					
	18 ve Altı	9	4,3	4,3	
	19-25	194	93,7	98,1	
	26-35	4	1,9	100,0	
	Toplam	207	100,0		

		Fakülteniz			
	Ziraat Fakültesi	1	,5	,5	
	Fen Edebiyat Fakültesi	179	86,47	87,0	
	Sağlık Bilimleri Fakültesi	27	13,03	100,0	
	Toplam	207	100,0		
Bilgi üretimi, bilgi paylaşımı konusunda üniversitenizde herhangi bir eğitim-ders aldınız mı?					
	Evet	31	15,0	15,0	
	Hayır	176	85,0	85,0	
	Toplam	207	100,0	100,0	
Bilgi üretme, bilgi paylaşımı konusunda üniversitenizde veya dışarıda herhangi bir Seminare-faaliyete (toplantı, yarışma, konferans gibi) katıldınız mı?					
	Evet	77	37,2	37,2	
	Hayır	130	62,8	100,0	
	Toplam	207	100,0		
Bilgi paylaşımında kullanılan teknolojik araçlar, imkânlar (Sosyal medya, e-posta vb.) ve faaliyetler hakkında yeterli bilgiye sahip misiniz?					
	Evet	107	51,7	51,2	
	Hayır	100	48,3	48,3	
	Toplam	207	100,0	100,0	
	Toplam	207	100,0	100,0	

Araştırma verileri; % 72 kız öğrenci (149), %28 erkek öğrencilerden (58) toplanmıştır.. Ankete katılanların çoğunluğunu Fen Edebiyat fakültesi öğrencilerinden oluşmuştur.Cevaplayıcıların bilgi üretimi ve paylaşımı konusunda herhangi bir eğitim almadıklarını (%85), bilgi üretme ve paylaşma konusunda hiçbir seminer ve diğer faaliyetlere katılmadıklarını (%63), sosyal medya hususunda ise bilgi sahibi oldukları (%52) görülmektedir. Anket sorularının dağılımı tablo 2’de verilmiştir. Ortalama, standart sapma ve varyans dağılımı tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 2. Anket soruları

ANKET SORULARI (Likert)
1. Arkadaşlarımla bilgi paylaşmak için kişisel çaba gösteririm.
2. Bilgi paylaşımının çalışma verimliliğini artırdığını düşünüyorum.
3. Bilgi kişiye özel olsa da paylaşılmalıdır.
4. Bilgimi paylaştığım zaman benim ihtiyaç duyduğum bilgilerinde karşılınmasını beklerim.
5. Bilgi paylaştığım zaman arkadaşlarım arasındaki saygınlığının geliştiğine inanıyorum.
6. Üzerinde çalıştığım konu hakkında (ne üzerine çalışırsam) arkadaşlarıma düzenli bilgi veririm.
7. Arkadaşlarımla bilgimi paylaşmam bana keyif verir.
8. Bilgimi paylaşarak, arkadaşlarıma yeteneklerimi gösterme şansını elde ettiğimi düşünürüm.
9. Bilgi paylaşımının takım çalışmasını arttırdığını düşünüyorum.
10. Bilgi paylaşan insanlar paylaşmayanlara göre daha çok prestije sahiptir.
11. Bilgi paylaşımının bir vakit kaybı olduğunu düşünmüyorum.
12. Bilgi paylaşarak riske girmek isterim.
13. Bilgi paylaşımında bulunmazsam gücümü kaybederim.
14. Bilgi paylaşımı yeni fikirler ve çözümler üretilmesini sağlar.
15. Bilgi paylaşımım çünkü bilgi paylaşımı kendimi ifade etmemi sağlar.
16. Elde ettiğim bilgi ve tecrübeyi arkadaşlarımla daha etkili bir şekilde paylaşmaya çalışırım.
17. Bilgi paylaşımı benim bilgi birikimimi ve becerilerimi arttırdı.
18. Arkadaşlarımla bilgilerimi paylaşarak onlara yardımcı olmak iyi hissettiriyor.
19. Bilgi paylaşımında ödüllendirme benim için belirleyicidir.
20. Bilgi paylaşımının rekabet avantajını arttırdığını düşünüyorum.

Tablo 3. Anket sorularının tercihlerine göre ortalama ve standart sapma ve varyans dağılımı

Tanımlayıcı İstatistikler				
	N	Ortalama	Standart Sapma	Varyans
1.	207	3,82	1,197	1,432
2.	207	4,36	,994	,988
3	207	2,85	1,583	2,507
4	207	3,79	1,337	1,787
5.	207	3,71	1,309	1,714

6.	207	3,34	1,270	1,613
7.	207	4,08	1,125	1,266
8.	207	3,53	1,354	1,833
9.	207	4,09	1,152	1,326
10.	207	3,41	1,355	1,835
11.	207	3,75	1,518	2,306
12.	207	2,89	1,389	1,930
13.	207	2,42	1,348	1,817
14	207	4,21	1,094	1,197
15	207	3,89	1,278	1,633
16	207	3,95	1,169	1,367
17	207	4,04	1,118	1,251
18.	207	4,12	1,069	1,142
19.	207	3,04	1,449	2,100
20.	207	3,44	1,493	2,228

Tanımsal İstatistiki değerle bakıldığında; değerlendirme kriterleri Likert puanlarına bakarak; ortalaması 1-2,99 olumsuz, 3 ve 4,99'a kadar puanlar olumlu olarak değerlendirilecektir. 3 (Bilgi kişiye özel olsa da paylaşılmalıdır 2,85), 12 (Bilgi paylaşarak riske girmek isterim 2,89) ve 13 (Bilgi paylaşımında bulunmazsam gücümü kaybederim 2,42) ortalama ile sorulara olumsuz görüş bildirmişlerdir, dolayısı ile ankete katılanların bu önermelere katılmadıklarını görmekteyiz, buna karşılık geri kalan soru önermesine büyük oranda katılım sağlanmıştır. Bunlar içerisinde en yüksek katılımı sırasıyla 2(Bilgi paylaşımının çalışma verimliliğini artırdığını düşünüyorum; 4,46),14(Bilgi paylaşımı yeni fikirler ve çözümler üretilmesini sağlar;4,21),18(Arkadaşlarımla bilgilerimi paylaşarak onlara yardımcı olmak iyi hissettiriyor 4,12) ,7(Arkadaşlarımla bilgimi paylaşmam bana keyif verir 4,08),9(Bilgi paylaşımının takım çalışmasını artırdığını düşünüyorum; 4,09) sorular almıştır.

2.4. İkili Karşılaştırmalar Chi-Square Test Sonuçları

Hipotez olarak;

H₀1: Cinsiyetler arasında bilgi paylaşımı düzeyleri arasında bir fark yoktur;

H₀2: Cinsiyetler arasında Sosyal Medya farkındalığı bakımından bir fark yoktur,

H₀3: Cinsiyetler arasında Bilgi paylaşımının çalışma verimliliğini artırdığını düşünme arasında bir fark yoktur,

Hipotezleri test edilerek yorumlanacaktır.

H₀ 1 için; Cinsiyete göre bilgi paylaşımının verimliliği artırdığını düşünüyorum, durumu Tablo 4, 5 de verilmiştir.

Tablo 4. Cinsiyet ile Bilgi paylaşımının çalışma verimliliğini artırdığını düşünüyorum karşılaştırması

Cinsiyetiniz		Bilgi paylaşımının çalışma verimliliğini artırdığını düşünüyorum					Total
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	
Cinsiyetiniz	Bayan	4	1	11	42	91	149
	Erkek	3	6	4	12	33	58
Total		7	7	15	54	124	207

Tablo 5. Cinsiyet ile Bilgi paylaşımının Chi-Square Tests sonucu

Test Statistics		
	Cinsiyetiniz	Bilgi paylaşımının çalışma verimliliğini artırdığını düşünüyorum
Chi Square	40,005 ^a	242,638 ^b
df	1	4
Asymp. Sig.	,000	,000
a. 0 cells (,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 103,5.		
b. 0 cells (,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 41,4.		

Ho1 hipotezi için yapılan Ki kare test sonucunda cinsiyetler arasında bilgi paylaşımının verimliliğini artırdığını ve cinsiyetlerin, düşünme düzeylerinde önemli farklılıklar olduğu saptanmıştır. Buna göre H0 reddedilmiş ve karşıt hipotez, H1 kabul edilmiştir yani; cinsiyetler arasında bilgi paylaşımı düzeyleri arasında fark vardır ve anlamlıdır, sonucuna ulaşılmıştır.

H₀ 2 hipotezi için; cinsiyet ile sosyal medya hakkında bilgi sahibi olma düzeyi arasındaki veriler Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Cinsiyet ile sosyal medya, teknolojik (Sosyal medya, e-posta vb.) ve faaliyetler hakkında yeterli bilgiye sahip olma Chi- Square test sonucu

Test Statistics		
	Cinsiyetin iz	Bilgi paylaşımında kullanılan teknolojik araçlar, imkânlar (Sosyal medya, e-posta vb.) ve faaliyetler hakkında yeterli bilgiye sahip misiniz?
Chi-Square	40,005 ^a	100,783 ^b
df	1	2
Asymp. Sig.	,000	,000
a. 0 cells (,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 103,5.		
b. 0 cells (,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 69,0.		

H₀ 2 hipotez için ki kare değeri; Cinsiyet ile sosyal medya imkânlarından bilgi sahibi olma düzeyleri arasında önemli farklılıklar elde edilmiştir. H₀ 2 reddedilmiş karşıt hipotez H₂ kabul edilmiştir. Bu hipotezler ile cinsiyetler arasında sosyal medya imkânları ve araçları hakkında bilgi sahibi olma düzeyleri arasında fark vardır ve anlamlıdır, sonucuna varılmıştır. H₀3 için test sonucu Tablo 6'deki gibi elde edilmiştir.

Tablo 7. Cinsiyet arasında Bilgi paylaşımının çalışma verimliliğini artırma düşünme durumunun Chi Square testi sonucu

Test Statistics		
	Cinsiyetini	Bilgi paylaşımının çalışma verimliliğini artırdığını düşünüyorum
Chi-Square	40,005 ^a	242,638 ^b
df	1	4
Asymp. Sig.	,000	,000
a. 0 cells (,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 103,5.		
b. 0 cells (,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 41,4.		

H₀ 3 Ki kare test sonucuna bakıldığında; H₀3 hipotezi reddedilmiş ve karşıt hipotez H₃ kabul edilmiştir. Cinsiyetler arasında “Bilgi paylaşımının çalışma verimliliğini artırdığını düşünme” durumunda fark vardır ve anlamlıdır, sonucu elde edilmiştir.

2.5. Güvenirlik Analizi

Güvenirlik analizi, daha önceden belirlenmiş bir ölçek türüne göre hazırlanmış ankete verilen yanıtların tutarlılığını ölçer. En yaygın kullanım alanı 5’li likert ölçeğidir. Tutarlılık oranı noktasından $\alpha \geq 0,70$ olması beklenir, $\alpha \geq 0,80$ ve üzeri iyi tutarlılığa sahiptir, diye nitelenir. Güvenirlik analizi için kullanılan temel analiz Cronbach Alpha (α) değerinin bulunmasıdır. Yapılan test sonunda $\alpha > 0.85$ elde edilmiştir, cevapların tutarlı olmasının iyi düzeyde olduğu söylenebilir. Güvenirlik analizi tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Güvenirlik Analizi

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,854	,865	20

Güvenirlik analizi sonucu; “0,85 elde edilmiştir verilen cevapların tutarlığı iyi düzeydedir” denilebilir.

2.6. Faktör Analizi

Faktör analizi; çok değişkenli bir yapının daha az faktörlere indirgenerek yeniden isim verilerek yorumlandığı bir analiz şeklidir (Patır,2009,s.70). Öncelikle örnek yeterlilik düzeyine bakılması gerekmektedir. KMO test sonucu da tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 9. KMO Testi ve Bartlett’s Testi sonucu

Faktör analizi; çok değişkenli bir yapının daha az faktörlere indirgenerek yeniden isim verilerek yorumlandığı, bir analiz şeklidir (Patır,2009,s.70). Öncelikle örnek yeterlilik düzeyine bakılması gerekmektedir. KMO test sonucu da tablo 10’da verilmiştir.

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,872
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	1,272E3
	Df	190
	Sig.	,000

Tablo10. Açıklanan Toplam Varyans Değerleri

Açıklanan Toplam Varyans						
Bileşen	Başlangıç Özdeğerleri			Kare Yüklemelerin Çıkarma Toplamları		
	Toplam	% Varyans yüzdesi	Kümülatif %	Toplam	% Varyans yüzdesi	Kümülatif %
1	6,092	30,459	30,459	6,092	30,459	30,459
2	1,737	8,687	39,146	1,737	8,687	39,146
3	1,269	6,346	45,492	1,269	6,346	45,492
4	1,135	5,676	51,168	1,135	5,676	51,168

5	1,034	5,170	56,338	1,034	5,170	56,338
6	,925	4,623	60,960			
7	,856	4,278	65,238			
8	,837	4,184	69,422			
9	,740	3,700	73,122			
10	,705	3,526	76,648			
11	,691	3,453	80,101			
12	,664	3,318	83,419			
13	,655	3,274	86,692			
14	,512	2,562	89,254			
15	,437	2,183	91,437			
16	,403	2,016	93,453			
17	,377	1,883	95,336			
18	,343	1,714	97,050			
19	,311	1,557	98,607			
20	,279	1,393	100,00 0			
Ekstraksiyon Yöntemi: Temel Bileşen Analizi.						

Tablo 10’da toplan açıklanan varyans değeri %56,338 olarak elde edilmiş olup toplam beş faktör açıklayıcı olarak elde edilmiştir. Buna göre toplam açıklayıcılığın; 1. Faktör “ % 30,459”, 2. Faktör “%8,687”, 3. Faktör “ %6,346”, 4. Faktör “ %5,676”, ve 5. Faktör “%5,170” açıklamaktır. Faktörlerin içerisinde yer alan soruların hangi faktöre dağıldıklarını gösteren dağılım tablo 12’de verilmiştir.

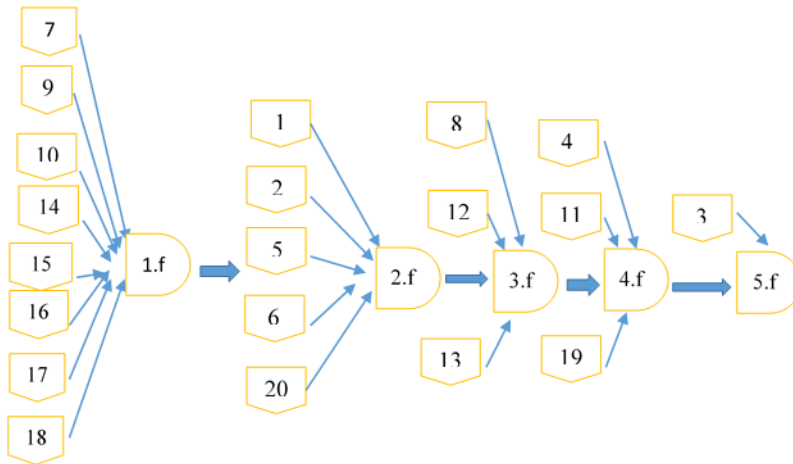
Tablo 11. Soruların Faktörlere Göre Dağılımı

Rotated Component Matrix ^a					
	Bileşen				
	1	2	3	4	5
1.	,222	,739	,118		,113
2.	,471	,500			
3.			,160		,842
4.	,317		-,114	,495	,463
5.	,182	,490	,146	,438	,150
6	,309	,647	,140	,103	
7	,677	,425	,192	-,189	
8	,445		,523	,209	-,167
9	,616	,201			
10	,518		,391	,280	
11	,381	,213	-,223	,385	,119
12	,152		,643		,340
13		,206	,728		

14	,701		-,163	,191	
15	,638	,236	,202		,254
16	,628	,403			,233
17	,709	,259	,209		
18	,760	,140			
19			,197	,782	-,127
20		,372	,337	,344	
Ekstraksiyon Yöntemi: Temel Bileşen Analizi. Döndürme Metodu: Kaiser Normalizasyonu ile Varimax.					
a. Rotation converged in 10 iterations.					

Tablo 11'e göre: 1 Faktör "7.9.10.14.15.16.17.18" değişkenlerinden oluşmakta olup toplam açıklayıcısı oranı: % 30,459, şeklindedir. 2. Faktör "1.2.5.6 ve 20" oluşmakta olup toplam oranı: "%8.687. 3. Faktör "8.12.13" değişkenlerinden meydana gelmiş olup toplam oran: %6,346. 4.faktör " 4.11.19" değişkenlerinden meydana gelmiş olup toplam oranı: "%5,676" 5. Faktör; "3" değişkenden meydana gelmiş olup toplam açıklayıcı lığı; "%5,170. Tablo 13, Faktörlerin sorulara göre kümeli olarak dağılımı vermektedir.

Tablo 12. Soruların Faktörlere Göre Kümeli Dağılımı

SONUÇ

Bilgi paylaşımı bir toplum için önem arz etmektedir. Kriz anında toplumu doğru bilgilendirme, olabilecek zararı azaltacağı gibi muhtemel riskleri önleme görevi de görecektir. Günümüzde iletişim araçlarının çeşitlenmesi, sosyal medya araçları ve diğer iletişim seçenekleri bireyi uyarma noktasından işlev görmektedir.

Bilgi paylaşımının üniversite öğrencileri arasında algılama biçimini öğrenmek adına Bingöl Üniversitesi öğrencilerinden oluşan bir guruba bir anket uygulanarak görüşleri sorgulanmıştır. Anket, ulaşılan iki yüz elli kişiden iki yüz yedi kişi üzerinden değerlendirilerek oluşturulmuştur. Bulgulara göre;

Araştırma; % 72 kız öğrenci (149), % 28 erkek öğrencilerden (58) teşkil etmiştir. Anket sonucunda ankete katılanların çoğunluğunu Fen Edebiyat Fakültesi öğrencileri teşkil etmiştir. Anket sonucunda öğrencilerin bilgi üretimi ve paylaşımı konusunda herhangi bir eğitim almadıkları (%85), bilgi üretme ve paylaşma konusunda hiçbir seminer ve diğer faaliyetlere katılmadıkları (%63), Sosyal medya hususunda ise bilgi sahibi oldukları (%52) bulgusu elde edilmiştir.

Tanımsal İstatistiki değerle bakıldığında; değerlendirme kriterleri Likert puanlarına bakarak; ortalaması 1-2,99 olumsuz, 3 ve 4,99'a kadar puanlar olumlu olarak değerlendirilecektir. 3 (Bilgi kişiye özel olsa da paylaşılmalıdır 2,85), 12 (Bilgi paylaşarak riske girmek isterim 2,89) ve 13 (Bilgi paylaşımında bulunmazsam gücümü kaybederim 2,42) ortalama ile sorulara olumsuz görüş bildirmişlerdir. Dolayısı ile ankete katılanların bu önermelere katılmadıkları görülmektedir. Buna karşılık geri kalan soru önermesine büyük oranda katılım sağlanmıştır. Bunlar içerisinde en yüksek katılımı sırasıyla 2 (Bilgi paylaşımının çalışma verimliliğini artırdığını düşünüyorum; 4,46), 14 (Bilgi paylaşımı yeni fikirler ve çözümler üretilmesini sağlar; 4, 21), 18 (Arkadaşlarımla bilgilerimi paylaşarak onlara yardımcı olmak iyi hissettiriyor 4,12), 7 (Arkadaşlarımla bilgimi paylaşmam bana keyif verir 4,08), 9 (Bilgi paylaşımının takım çalışmasını artırdığını düşünüyorum; 4,09) sonucuna ulaşılmıştır.

H₀₁ hipotezi için yapılan Ki kare test sonucunda cinsiyetler arasında bilgi paylaşımı verimliliğini artırdığını düşünme düzeylerinde önemli farklılıklar olduğu sonucu elde edilmiştir. Buna göre H₀ reddedilmiş ve karşıt hipotez, H₁ kabul edilmiştir yani; Cinsiyetler arasında bilgi paylaşımı düzeyleri arasında fark vardır ve bu fark anlamlıdır.

H_{0 2} hipotez için ki kare değeri; Cinsiyet ile sosyal medya imkânlarından bilgi sahibi olma düzeyleri arasında önemli farklılıklar elde edilmiştir. H_{0 2} reddedilmiş karşıt hipotez H₂ kabul edilmiştir. Cinsiyetler arasında sosyal medya imkânları ve araçları hakkında bilgi sahibi olma düzeyleri arasında fark vardır ve anlamlıdır, sonucuna varılmıştır. H₀₃ için test sonucu Tablo 7'deki gibi elde edilmiştir.

H_{0 3} Ki kare test sonucuna bakıldığında; H₀₃ hipotezi reddedilmiş ve karşıt hipotez H₃ kabul edilmiştir. Cinsiyetler arasında "Bilgi paylaşımının çalışma verimliliğini artırdığı ve düşünme biçiminde fark olduğu ve bu farkın anlamlı olduğu, sonucu elde edilmiştir.

Güvenilirlik analizi, daha önceden belirlenmiş bir ölçek türüne göre hazırlanmış ankete verilen yanıtların tutarlılığını ölçer. Her hangi bir konu hakkında görüş belirten bir soruya verilen 5'li Likert ölçeği ile hiç katılmıyorum (1)'den kesinlikle katılıyorum (5) gibi sıralanabilir yanıtlar güvenilirlik analizine tabi tutulabilir. Tüm sorular için elde edilen α değeri o anketin toplam güvenilirliğini gösterir ve 0.7'den büyük olması beklenir. Bu değerden düşük α değerleri anketin zayıf güvenilirliği olduğunu gösterir, $\alpha > 0.8$ olması ise anketin yüksek güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir. Güvenilirlik analizi için kullanılan temel

Üniversite Öğrencilerinin Bilgi Paylaşımı Algularının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma: Bingöl Üniversitesi Örneği

analiz Cronbach Alpha (α) değerinin bulunmasıdır. Yapılan test sonunda $\alpha > 0.85$ elde edilmiştir, bu sonuç cevapların tutarlı olmasının iyi düzeyde olduğunu göstermektedir.

Faktör analizi için; KMO değerine bakılmış ve KMO değeri 0,872 elde edilmiştir, yeteri kadar büyük bir örnekle çalışılmıştır. Bartlett testi ise; verilerin farklı gruplardan geldiğini ve normal dağıldığını gösteren ki kare değerleridir, sıfır çıkmalıdır, sıfır elde edilmiştir. Faktör analizi sonunda beş faktör elde edilmiştir. 1 Faktör “7.9.10.14.15.16.17.18” değişkenlerinden oluşmakta olup toplam açıklayıcısı oranı: % 30,459, şeklindedir. 2. Faktör “1.2.5.6 ve 20” oluşmakta olup toplam oranı: “%8.687. 3. Faktör “8.12.13” değişkenlerinden meydana gelmiş olup toplam oran: % 6,346. 4. faktör “ 4.11.19” değişkenlerinden meydana gelmiş olup toplam oranı: “ %5,676. 5.Faktör; “3” değişkenden meydana gelmiş olup toplam açıklayıcılığı; “% 5,170 şeklinde elde edilmiştir.

KAYNAKÇA

- Arbak, Y. (1995), Örgütlerde Bilgisayar Destekli Bilgi Sistemlerinin İncelenmesine Yönelik Kurumsal Bir Yaklaşım, *Verimlilik Dergisi*(1), 71-90.
- Arı, F. (2020), Yerel Kalkınma Ve İnovasyon, *Dicle Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi*, 10 (20), 369-381.
- Ata, S., & Sezer, A. (2021), “Evaluating The Effects Of Life Satisfaction On Impulse Buying Behavior İn Terms Of Online Buying”. *Marketing*, (1), 39.
- Aydın, İ. (2020), “Geleneksel Ve Yeni Mecralar. Ed. Aytuğ Mermer Üzümlü, Tüm Yönleriyle Bütünleşik Pazarlama İletişimi, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.
- Bolay. S. H. (2004). *Felsefeye Giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları Ss.19-28.
- Brehier, Emile(1948),, *Science Et Humanisme*, S.54.
- Demirel, Yavuz, Seçkin, Zeliha, (2008), “Ç.Ü. Bilgi Ve Bilgi Paylaşımının Yenilikçilik Üzerine Etkileri”, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 17, Sayı 1, S.189-202.
- Doğan, Hulusi, (2011), Günümüz İşletmeleri İçin Ahilik Kültüründen Örtülü Bilginin Gelişim Ve Paylaşım Örnekleri, *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi* Sayı 4 Haziran,77-100.
- Engin, A. Osman,(2005), Bilginin İnsan Hayatındaki Yeri Ve Önemi, *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 1) Sayfa:429.
- Erden, Handan (2016), Kobi’lerde Bilgi Paylaşımı: Konya Ereğli Gıda İşletmelerinde Bir İnceleme, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, T. C. Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı, Mersin, S.7-91.
- Karahan, Mehmet (2020). Bilgi Üretim Yönetimi ve Bilgi Üretim Merkezleri, Akademisyen Yayınevi, Ankara.
- Mengüşoğlu, T. (1988). *İnsan Felsefesi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Mengüşoğlu, T. (1992). *Felsefeye Giriş*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

- Mccarthy, E. D. (2002). *Bilgi Kültürü: Yeni Bilgi Sosyolojisi* (A. F. Yılmaz, Çev.). İstanbul: Chiviyazilari, S.50.
- Nazan Özenç Uçak(2010), *Bilgi: Çok Yüzlü Bir Kavram*;Türk Kütüphaneciliği 24, 4, S.705-722,
- İnce, M., & Oktay, E. (2006), “Bilginin Bir Stratejik Güç Olarak Önemi Ve Örgütlerde Bilgi Yönetimi”, *Selçuk Üniversitesi Karaman İ.İ. B.F. Dergisi*(10), 15-29.
- Onat, Hasan.,Bilgi, Bilim Ve Bilimsel Yöntem.,
https://Acikders.Ankara.Edu.Tr/Pluginfile.Php/73646/Mod_Resource/Content/0/1.%20%C3%9cnite.Pdf E.T. 13.03.2021.
- Özler, Hayrettin, Özler, Derya Ergün Ve Gümüştekin, Gülten Eren (2006), Örgütlerde Etkileşim Mekanizmaları Kapsamında Bilgi Paylaşımın Ödüllendirmeye Etkisi, *Gazi Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 8/2,.137-151.
- Patır, Sait,(2009) Faktör Analizi İle Öğretim Üyesi Değerleme Çalışması, *Atatürk Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi*, Cilt: 23, Sayı: 4.
- Selvi, Özgür (2012), Bilgi Toplumu, Bilgi Yönetimi Ve Halkla İlişkiler Arasındaki İlişkisi; E-Gifder, Sayı/Number:3, Mart,S.191-214
- Tokcan, Hüseyin (2015), Bilginin Üretimi Ve Kullanımı Açısından Bilgi Yönetimi: Üniversite’de Akademik Yöneticilerin Bilgi Yönetimi Algıları Üzerine Bir Uygulama, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi,S.7-367)
- Yeniçeri Özcan Ve Demirel, Yavuz; Örgüt, (2007), “Bilgi Paylaşımına Yönelik Bireysel Ve Örgütsel Engeller Üzerine Bir Araştırma”, *Selçuk Üniversitesi Karaman İ.İ.B.F, Dergisi*, Sayı 12 Yıl 9 Haziran,S.221-234.